

ACC. N:R. M 7442 : 1-13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Torna Adress:
 ~~socken~~ Lunds stad Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen.	s. 1.
Nyåret.	s. 3.
Tjugondagen.	s. 4.
Vårfrudagen.	s. 5.
Trettondagen.	s. 6.
Fastlagen.	s. 7.
Påskan.	s. 8.
Pingst.	s. 9.
Första Maj.	s. 10.
Midsommar.	s. 11.
Mårten.	s. 12.
Lucia.	s. 13.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7442.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress:
Söcken: ~~XXXXXX~~ L u n d s S t a d Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Karakteristik: svårtillgänglig till en början men tinade så småningom upp och blev meddelsam.

Social miljö: arbetarhem

Ålderdomshemmet, Arkivgatan, Lund.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 7442:1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Torna Adress:
 Söcken: Lunds Stad. Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen.

Skinka förekom inte till julen, åtminstone inte i arbetarhem. Men vi hade alltid fisk och gröt, och efteråt hade vi klenor. Vi köpte aldrig något bröd hos bagarna till julen utan bakade allt julbrödet hemma. Det var mest klenor och "goråskakor", d.v.s. tunna kakor. Man lade degen i ett järn, och så bakade man i glöden. Järnet vändes, så att kakorna blevo gulbruna. Många lundabor slaktade själva. Småfolket höll sig gärna med en gris, som dom slaktade till jul. Vem slaktade grisen? Anlitade man slaktaren då?
 -Å nej, det tror jag inte. Det var hog för det mesta bara "nå'n som förstod sig på det."
 Ljus stöpte man aldrig i hemmen. Dom köpte man hos Månsson, som visst var den siste ljusstöparen här i staden.
 I granarna hade man inte ljus men de voro klädda med pappersspryd- nader. Man köpte gärna också några gubbar av deg hos bagarna, som man hängde i granen. Det var vit deg, som var målad med karamell- färg, men de gubbarna åt man inte gärna upp utan gömde dem till nästa år. Klockan 4 ringdes julen in. Julklapparna utgjordes mest av pengar. Man hade inte alls så där många paket som man nu för tiden har vid julen.
 Att man badade till julen tror jag inte var så allmänt, för man hade ju inte bad hemma på den tiden. Men jag vet att dom hade bad på Försörjningsinrättningen och att folk gick dit och gjorde sig rena. Kärven till fåglarna glömde man dock inte gärna bort. Djuren skulle ha sitt då det var jul. Det var att gå ut på landet och se till att man fick tag i en riktigt bastant en. Eller också kunde man köpa den inne i sta'n, för somliga hade ju "nummer på fäladen" som man sa. Halm på golvet har jag aldrig sett eller hört talas om. Inte heller blåste man in julen som i våra dagar. Men man fick sina

forts.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No 7442:2

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress:
~~Söcken~~ L u n d s S t a d Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen forts. 2

"julahögar", som bestod av en rågkaka, en vetebulle, några klenor och småkakor. När det var julafton, mötte man överallt utklädda. Någon särskilt kostymering förekom inte utan de voro utklädda till vad som helst, "med mask och allt". Någon stor gran förekom inte på torget och inte heller blåste dom ut julen. Någon gröt fick vi aldrig på vår skola, som låg nere vid nuv. Södertull, men jag minns mycket väl, att flickorna som gick på Östra Folkskolan fick gröt på julafton.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7442:3.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress:
~~Socken:~~ L u n d s S t a d . Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

v Nyåret.

Man sköt in det nya året, åtminstone i det kvart där jag bodde.
Dom sköt så man tordes knappt gå ut. Men att man gick årsgång har
jag aldrig hört. / Fr. Anna Lundberg visste inte alls vad årsgång
var för något/.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

No. 7442:4

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress:
Söcken: L u n d s S t a d Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Tjugondagen.

Att julen blåstes ut hörde jag aldrig. Men man brukade dansa ut den i hemmen, där man så kunde. Och så hölls den stora Knutsbaler. Och det var mycket högtidligt. Man gick gärna och såg på när gästerna kom och steg av vagnarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7442:57

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress: _____
~~Soöken~~ Lunds Stad. Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Vårfrudagen.

Vårfrudagen firades inte alls i Lund på något sätt.

ACC. N:R.

M 7442:6

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Torna Adress:
XXXXXX Socken: Lunds Stad. Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

✓ Trettondagen.

Jag minns att nå'n brukade gå med en stjärna från hus till hus. Vanligen var det tre stycken, och stjärnan satt på en stång. På stjärnan hade dom målat Maria och Josef och så satt det ljus inne i stjärnan. Dom som gick omkring voro inte utklädda men dom "sjung". Jag tror att det var arbetare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

No 7442:7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Torna Adress:
xSöckenx Lunds Stad. Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Fastlagen.

Det fanns fastlagsris att köpa. Det var vanliga ris, prydda med brokiga fjädrar, men jag vet inte någonsin att man risade varandra. Till fastan hörde också bullar, men det var vanliga bullar utan grädde eller marsipan, som dom nu har.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

A 7442:8

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress: _____
Söcken L u n d s S t a d Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Påsken.

Att man å t m ä r g i b e n e n v e t j a g i n t e , m e n a t t d o m d r a c k
m ä r g i b e n e n , v e t j a g , m e n d e t v a r a l l t i d 1 : a m a j . P å s k h a r a r h ö r d e
m a n a l d r i g t a l a s o m . M e n n o g v i s s t e m a n v a d d y m m e l n v a r , a l l t i d .
N å g r a s ä r s k i l d a p å s k a g i l l e n h a d e d o m i n t e i s t a n , m e n j a g v e t a t t
d e t f ö r e k o m u t e p å l a n d e t . F ö r o s s u n g a v a r p å s k e n a l l t i d v ä l -
k o m m e n , f ö r d å h a d e m a n j u l o v a t t s k o j a m e ' d o m g a m l a . P å s k ä r -
t o r s d a g e n s a t t e v i b l å k u l l a m ä r k e n p å a l l a s o m v i k u n d e k o m m a å t .
V ä r s t v a r d e t n o g i s k o l o r n a , f ö r d ä r v a r d o m r e n t g a l n a m e d
s å ' n a p å h i t t .

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7442:9

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress:
~~Socken:~~ L u n d s S t a d Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Pingst.

Vid pingst skulle man göra utflykter till landet och man for ut till Arendala -skogen och Kungsmarken. Helgonabacken var också ett omtyckt utflyktsmål, fast att det inte var så långt dit. Man reste inte så mycket förr i tiden, ska jag säga. Under biskop Flensburgs tid fick folk gå upp till Helgonabacken "hur som helst". Den stora byggnaden som ligger där nu/U.B./var inte byggd då. Själva backen var kvar. Ville man fara litet längre, så tog man till Dalby hage. Torna lycka vid Maglehem var också mycket besökt. Vid utflykterna hade man ju alltid mat med sig, men det var "vad man ville", ingenting bestämt. Att man hade någon särskild stång vid pingsten känner jag inte alls till, och inte heller att man kunde sängarna med grönt. Men visst är det sant, att det gröna spelade stor roll vid pingst, liksom vid midsommar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

No 7442:10

Landskap: Skåne . Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Torna Adress:
Söcken: x Lunds Stad . Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Första Maj.

Det förekom inte i Lund att man bar maj i by, men däremot känner jag mycket väl till uttrycket dricka märk i benen, vilket var detsamma som att "ösa i sej fylla" men i alla fall visa att man kunde stå på benen. Några majeldar har jag aldrig sett i Lund.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

7442 : 11.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress:
Söcker: L u n d s S t a d Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Midsommar.

Vid midsommar plockade stabbtöserna gärna blommor, som dom lade under huvudkudden på natten. Dom trodde då att dom fick se sin tillkommande. Blommorna plockade de på ängarna utanför sta'n. Det fanns ju gott om ängsmarker förr, där som nu ligger stenhus. Inne i rummen satte man gärna grönt under bjälkarna. Men det gjorde man inte vid pingst. Man satte inte heller något grönt utanför husen. Vid Midsommar hade dom särskild lövmarknad på Mårtenstorget, och det kunde behövas, för varje gård hade sin egen lilla stång. Någon offentlig stång såg man inte på den tiden. Kring stången var det dans. för dom som bodde i gården, men att studenterna särskilt bjödos in, vet jag inte. Det var nog inte i mitt kvarter (=Arkivgatan). Att någon flicka kläddes till midsommarbrud har jag aldrig hört eller sett, varken vid midsommar eller någon annan tid på året.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7442:12

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Torna Adress:
*Söcken: Lunds Stad Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Mårten.

Mårten var gåsätid, men vem som helst hade inte en gås, möjligen en anka. Förr i tiden stod slaktarna på Stortorget, och där hade dom både brödvagnar, ostvagnar och allt vad man ville ha. När det var Mårten, så var där gäss ska' jag säga. Mårtenstorget var på den tiden djurmarknad. Att man kallade Mårten för "lilla jul" har jag aldrig hört.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 7442:13.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: T o r n a Adress: _____
~~Söcken:~~ L u n d s S t a d . Berättat av: FRÖKEN ANNA LUNDBERG
Uppteckningsår: 1941 Född år 1861 i Lund

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Lucia.

Att man firade Lucia i hemmen vet jag inte alls, men så småningom började ju studenterna gå upp i ottan en da' före jul.

Skriv endast på denna sida!